

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 150 lej, félévre 85 lej.
Egyes szám ára 4.— lej.
Külföldre egész évre 250.— lej.

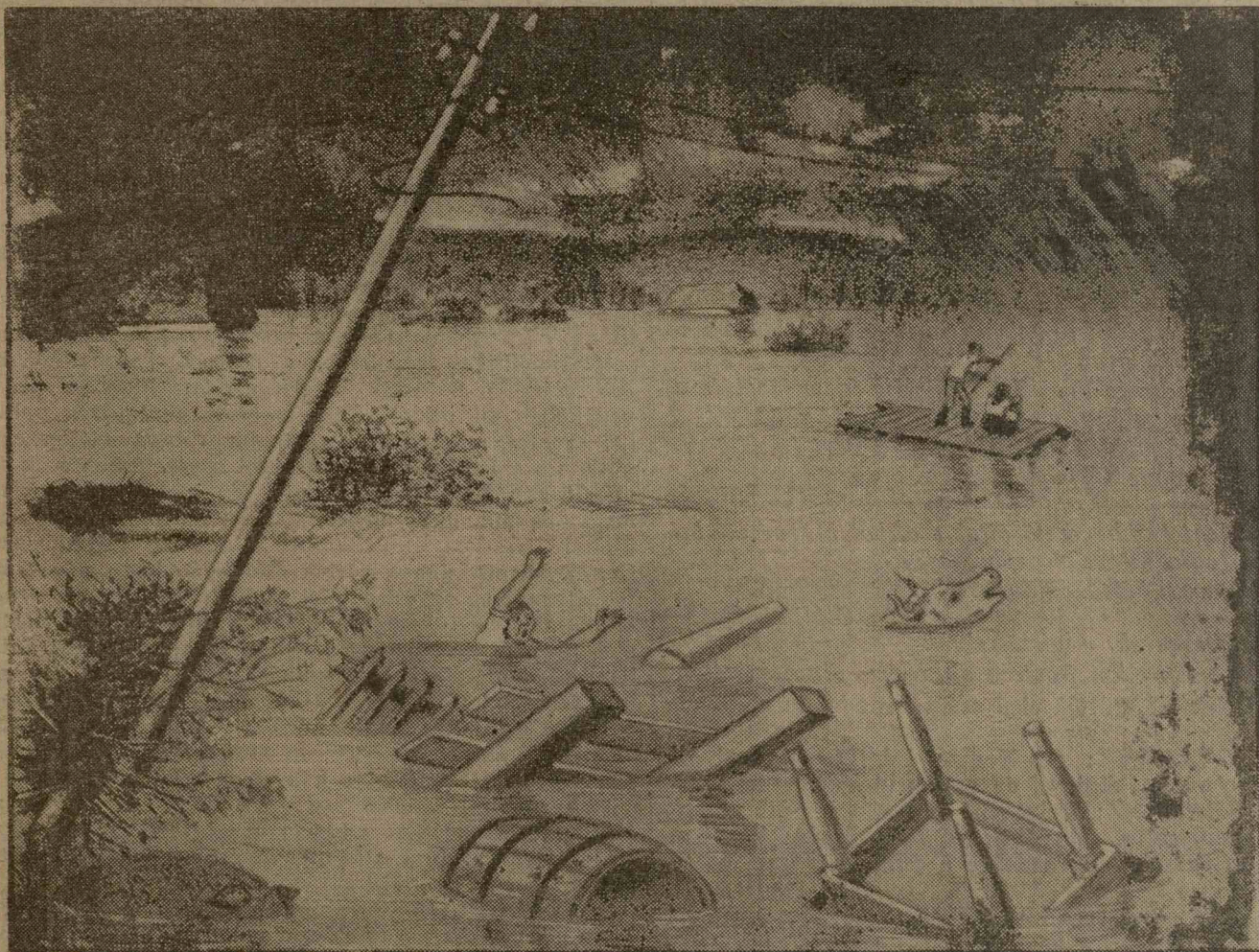
Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
Felelős szerkesztő és igazgató:
Dr. SZÁSZ FERENC

Laptulajdonos: MINERVA. R.-T.
Megjelenik minden szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj, Strada Baron L. Pop 5. szám.

Bajt és veszedelmet hozott Medárdus napja

A közfelfogás azt tartja, hogy ha Medárdus napján esik az eső, úgy 40 napig állandóan esős idő lesz. Ez a felfogás annyira begyökeresedett a közvéleménybe, hogy valóságos időjárás szabály lett belőle. Bizonyos, hogy a Medárdus napi esőhöz kapcsolódó felfogásnak és tör-

állapították, hogy nem kell éppen Medárdus napjára esnie a júniusi eső kezdetének, mert hiszen gyakran előfordul, hogy Medárdus napján nem esik, de előtte, vagy utána bő esőzések vannak és ezek hosszú ideig eltartanak. Bizonyos azonban, hogy június hónap a mi vidékeinken nagyon gyak-

vényszerűségnek van tudományos alapja is. Hiszen tudjuk, hogy június elején valóban nagyon sokszor esőssé válik az időjárás és az esős időjárás néha hetekig, de majdnem mindig június vége feléig eltart. Az időjárás kutatók nem is tagadják ennek a szabálynak a létezését, mert hiszen június elején érkeznek hozzánk az Atlanti Óceán felől a páradús levegőt szállító szelek. Az időjárás kutatók azonban meg-

ran esős. Néha azonban megtörténik, hogy június hónap száraz marad még akkor is, ha Medárdus napján véletlenül esett az eső.

Kétségtelen dolog azonban, hogy idén bevált a Medárdus napi szabály. Medárdus napján csaknem mindenütt volt eső és valóban azóta is állandó esőkben vagy részben. Meg kell még említenünk, hogy amint arról lapunkban

már többször megemlékeztünk, idén egyéb körülmény is hozzájárul ahhoz, hogy az időjárásunk esős jellegű. Irtunk arról, hogy a Nap felületén 11 évenként megszaporodnak a napfoltok és közöltük, hogy sok tudós véleménye szerint ez hűvös, esős időjárást szokott eredményezni. A vizsgálatok szerint jelenleg érték el a Napon a napfoltok legnagyobb számukat. Úgy látszik tehát, hogy mind a medárdusi szabály, mind pedig a napfoltoknak az időjárásra gyakorolt hatásáról vallott felfogás most igazolást nyert.

Igazolást nyert különösen azáltal, hogy egy más állítás is bebizonyosodott. Az állítás szerint a napfoltok legnagyobb számának idején megnövekszik az árvízveszedelmek valószínűsége. Szomorúan tapasztaljuk, hogy ez az állítás is mindenképpen igazolást nyert. Előző számunkban a Torda-hasadék árvízéről emlékeztünk meg, azóta még nagyobb csapások szakadtak több vidék népére. Az egész ország területén árvizek pusztítottak és ezek helyenként emberáldozatokat is követeltek. A Székelyföldön, Kolozs megyében és Szamos megyében különösen szomorú nevezetességre tettek szert az árvizek.

Ezzel kapcsolatban azonban rá kell mutatnunk még egy másik körülményre is, amely az árvizek keletkezését elősegítette. A szamosmegyei Almáscsáka község végpusztulásával kapcsolatban megállapították, hogy az árvízveszedelem azért öltött ilyen borzalmas méreteket, mert a környező hegyekben nincsenek erdőségek. A hajdani erdőségeket néhány évvel ezelőtt teljesen letarolták, és amint az a Székelyföldön is szokásban van, a letarolt erdők helyén legelőt létesítettek. Az erdő talaja olyan, mint a szivacs. Nagymennyiségű vizet tud magába szívni. Ha azonban az erdő eltűnik, a víz hamar lemossa a puha erdőtalajt, megkezdődik a kopár és vízmosásos hegyoldalak keletkezése. Az olyan vidékek, ahol kopár hegyoldalak vannak, amelyeknek helyén hajdanában erdő állott, igen nagy lehetőséget nyújtanak az árvíz keletkezésére. Ezért tehát a sok szomorú eset kapcsán vonjuk le azt a tanulságot, hogy a jövőben az erdők kezelésére és gondozására fordítsunk nagyobb gondot. Szomorú példák igazolják, hogy a gondatlanságnak óriási értékek és nagyszámú emberélet is eshetik áldozatául.

Öfelsége legfőbb vezetésével megalakult a Nemzet Pártja.

A Hivatalos Lap legutóbbi száma rendelettvényt közöl, mely „A Nemzet Pártja” elnevezéssel egységes párttá alakítja a NUF jelenlegi szervezetét. A rendelettvény szövege szerint a következőket tartalmazza:

A miniszterelnök és igazságügyminiszter jelenlétevel kapcsolatban figyelembevéve a minisztertanács jegyzőkönyvét és a törvényhozó tanács javaslatát, az alkotmány 46. szakasza alapján a Nemzeti Ujjászületés Frontjának „A Nemzet Pártjává” történt átalakításra vonatkozóan a következő rendelettvényt hoztuk:

1. A Nemzeti Ujjászületés Frontja „A Nemzet Pártja” elnevezéssel egységes és totalitárius párttá alakul és Öfelsége II. Károly király legfelsőbb vezetésével fog működni.

2. „A Nemzet Pártja” irányítja a nemzet és a román állam erkölcsi és anyagi életét.

3. A legfelsőbb vezető nevezi ki a Párt felsőbb vezetőit, akik egyedül felelősek.

4. A szervezeti, működési és fegyelmi szabályzatokat a legfelsőbb vezető által e célból kinevezett bizottság fogja megszervezni.

Bucuresti, 1940. június 21.

CAROL REX.

Gh. Tatarescu sk. miniszterelnök

Aurelian Bentoiu sk. igazságügyminiszter.

A Nemzet Pártja első számú rendelete a következő:

1. SZAKASZ: A Nemzet Pártja megőrzi a NUF jelszavát, cimerét és egyenruháját.

2. SZAKASZ: A legfőbb vezetést a párt vezérkara gyakorolja. A vezetés a főtítkárság kezében lesz, amely alá van rendelve a párt vezérkari főnökének.

CAROL R.

2. SZÁMÚ RENDELET.

Az 1940 június 21-én kiadott 2056. sz. törvényrendelet 3. szakasza alapján az alábbi kinevezéseket teszszem:

E. Urdareanu, a királyi udvar miniszterét a párt vezérkari főnökévé, Victor Moldovanut a párt főtítkárává nevezem ki.

CAROL R.

B. SZÁMÚ RENDELET.

A Nemzet Pártja új alapokra való helyezéséig elrendelem:

1. SZAKASZ. A tartományi, megyei és községi szervezetek a NUF jelenlegi kereteibe illeszkednek be.

2. SZAKASZ. A párt vezérkari főnökét megbízom jelen végzés végrehajtásával.

E. URDAREANU.

CAROL R.

Az igazságügyminiszter az alábbi jelentést terjesztette a minisztertanács elé:

A NUF legfőbb bizottsága, tagjainak a NUF szervezési törvénye végrehajtása alkalmával szerzett tapasztalatai alapján, valamint szemelölt tartva a jelen idők parancsait, köteletségének tartotta Öfelségének tudomására hozni annak szükségét, hogy a román nemzetet új politikai fegyelembé irányítsák. A fentebbi bizottság tagjai feltárták Öfelsége előtt, hogy az ország érdekében áll minél előbb megvalósítani azt a politikai szervet, amelynek feladata biztosítani a teljes egyensúlyt a szükséges folytonosságot a vezetésben s az ország összes fiainak gondolat- és cselekvési egységét megvalósítani, akik megértik, hogy az állampolgár legfőbb kötelessége az államot mindenek elé helyezni. Ennek következtében kérték Öfelségét, hogy sziveskedjék átvenni az egyetlen párt legfőbb vezetésének nehéz feladatát s ezt a szervezetet totalitárius politikai párttá alakítani ki, amely egyesítve kereteiben az összes kötelességük tudatában levő polgárokat, a román nemzetnek és államnak teljes hatalmat és tekintélyt biztosítson.

Öfelsége elfogadva a kérést, átvette a párt legfőbb vezetését, amely a NUF módosításával a „Nemzet Pártja” nevű totalitárius jellegű párt lett.

Az új párt közjogi szervezet. Legfőbb vezetője az Uralkodó, aki ezt a vezetést megbízottai útján végzi. Később a legfőbb vezetés megállapítja a párt szervezetét működési és fegyelmi szabályzatát.

Az új párt totalitárius jellegű abban az értelemben, hogy az egyén csak az államban s az államért dolgozhatik. A párt és az állam egyedüli valóságok, a különböző irányú működésük ugyanazt a célt szolgálja a nemzet érdekeinek erkölcsi és anyagi szempontból való előbbre vitelét. Akik ténykedésükkel, vagy akaratukkal a párton kívül maradnak, nem a párt, hanem saját el-lenségeik lesznek, mivel így saját személyiségüket szüntetik meg.

Öfensége Mihály nagyvajda látogatása.

Öfensége Mihály nagyvajda nagy érdeklődést tanúsít az ország közigazgatása iránt. A trónörökös közelebbről látogatást tett Bucegi tartományban. — Képünkön Mihály nagyvajda Öfenségét mutatjuk be a tartomány vezető tisztviselőinek körében.

A mesterséges füstfelhő szerepe a háboruban.

A hadijelenfészekben gyakran szerepel, hogy a gépesített osztagok mesterséges füstfelhő védelme alatt haladnak előre. Képünkön bemutatjuk a füstgerjesztő hadigépeket. Ágyúhoz hasonló gépezet lövi ki a hatalmas füstoszlopokat, amelyek eltakarják a támadót az ellenség szeme elől. A harcmodort a németek nagy sikerrel alkalmazták franciaországi hadjáratuk alatt.

Franciaország feladta a küzdelmet!

A világesemények gyorsiramu rohanásában újabb meglepetések történtek az elmúlt héten a nyugati háboruban. Olaszország még alig lépett be a háboruba s az olasz hadsereg alig kezdte meg hadműveleteit, midőn a német csapatok gyors és üldözésszerű előnyomulása a francia haderő katasztrófáját idézte elő. E hónap 15-én a Reynaud-kormány lemondott s helyette Petain marsal vette át a francia kormányzat és a francia nép vezetését. A Reynaud-kormány bukása már jelezte a francia hadsereg válságos helyzetét. Az új kormányelnök, Petain marsal, rádióbeszédben jelentette be a francia haderő válságos helyzetét s Franciaországnak azt a lépését, hogy a spanyol kormány közvetítésével kérdést intéztek a német birodalomhoz, milyen feltételeket szabnak a francia haderő fegyverletétele esetére?

A marsal bejelentése különösen Angliában és az Egyesült Államokban a megdöbbenés erejével hatott. Az új francia miniszterelnök bejelentése után az egész világ feszült érdeklődéssel nézett Anglia felé s kíváncsi volt arra, hogy mi lesz az angol világbirodalom magatartása. Churchill angol miniszterelnök már hétfőn este rádióbeszédben jelentette ki, hogy Anglia egyedül folytatja a harcot. A „Franciaországból érkező hírek nagyon rosszak. Fájdalmat érek a francia nép iránt, amelynek ilyen borzalmas szerencsétlenség jutott osztályrészül”, — mondotta. — „Ami azonban Franciaországban történt, nem módosítja az angol hitet és célt. Megvédjük szigetünket s addig folytatjuk a harcot, amíg a hitlerizmust eltöröljük.” Különösen Angliában hatott vilámcsapásként a francia haderő összeomlása, mert azt hitték, hogy a francia haderő ellenállást tud kifejteni mindaddig, amíg Roosevelttel ígéretei megvalósulnak.

Churchill beszéde után Anglia Franciaországnak teljes uniót ajánlott fel. Az ajánlat szerint a két ország egyetlen birodalommal alakult volna át, közös védelmi, külpolitikai, pénzügyi és gazdasági szervezettel. Megosztanák egymás között a háborus terheket s közösen építenék újra a háboru okozta pusztulásokat. A háboru idejére egyetlen kormány intézte volna a közös birodalom ügyeit, még a két törvényhozás is egybekapcsolódott volna. Úgy látszik azonban, az angol ajánlat későn jött, s azt Franciaország kénytelen volt visszautasítani.

A világ még fel sem ocsudott Petain marsal rádióbeszédének hatása alól, midőn Münchenből jelentették, hogy Hitler kancellár, mielőtt végleges döntést hozna, az eseményeket Mussolinivel akarja megbeszélni. A két államférfi kedden délután 4 órakor Münchenben találkozott. A találkozón résztvettek német részről Ribbentrop külügyminiszter és Keitel tábornok is. A tanácskozás két és fél óráig tartott s azután behívták a szakértőket és azok folytatták a részletes tervek kidolgozását.

Meg kell emlékezni arról, hogy Franciaország fegyverszüneti kérése Németországban és Olaszországban nagy örömet váltott ki s különösen Münchenben óriási ünneplések voltak, midőn a két államférfi találkozott. A világlapok csak találgatásokra szorítkoztak arra vonatkozólag, hogy Hitler és Mussolini miben állapodtak meg. Közben a Stefani iroda közölte, hogy Hitler és Mussolini elhatározták a francia ajánlat elfogadását. Pénteken, a Hitler napján, a né-

met s francia kiküldöttek a compiegnei erdőben találkoztak. Ugyanazon a helyen, ahol annakidején a világháború után ugyancsak a francia és a német kiküldöttek jöttek össze. És ugyanabban a vasuti kocsiában, amelyben az akkori találkozó zajlott le. Akkor a franciák voltak a győzők, most a németek. A történelmi találkozón a francia kiküldötteken kívül résztvettek Hitler német birodalmi vezér, magas katonai méltóságok és a Vezér szárnysegéde. Hitler vezér kézfelemeléssel üdvözölte a francia kiküldötteket és azután a tárgyalóasztal mellé ült le. Keitel tábornok az alábbiakat olvasta fel:

— A Führernek s a német hadsereg főparancsnokának nevében van szerencsém a következőket közölni:

— A Német Birodalomnak Wilson USA-elnök által nyújtott és a szövetséges hatalmaktól megerősített biztosítékok alapján a német hadsereg 1918 novemberében letette a fegyvert. Ez egy olyan háború volt, amelyet sem a német nép, sem a kormány nem kívánt s amelyben az ellenfél tulereje ellenére nem tudta megtörni a német tengerészetet és a légi erőt. Már a német küldöttség megérkezése pillanatában, melynek alá kellett írnia a fegyverszünetet, megkezdődött ezeknek az ünnepélyes biztosítékoknak megsértése s így a német nép szenvedései ebben a vasuti kocsiában kezdődtek. Ami megalázót csak lehet egy néppel szemben csinálni, erkölcsi és anyagi károk mind erről a helyről származnak. Az adott szó tiszteletben nem tartása és az eskü lábbal való tiprása egy olyan néppel szemben történt, amelynek négy évi hősi ellenállása alatt csak az volt a gyengesége, hogy hitt a demokrata államférfiak ígéretében. 1939. szeptember 3-án, tehát 25 évvel a világháboru megkezdése után, Anglia és Franciaország ismét hadat üzentek ok nélkül Németországnak. Most a fegyverek döntöttek. Franciaországot legyőztük. A francia kormány megkérte a német kormányt, hogy ismeresse a fegyverszünet feltételeit.

— Azért választottuk a compiegnei erdőt ezeknek a feltételeknek az ismertetésére, hogy egy igazságos gesztussal örökre eltöröljünk egy olyan emléket, amely Franciaország történelmében nem jelent dicsőséges oldalt, a német nép szempontjából viszont minden idők legnagyobb megalázása volt. Franciaországot hősi és véres ellenállása után győztük le. Németország egy ilyen vitéz ellenféllel szemben nem akar igazságtalanul eljárni. A német feltételek, — folytatta Keitel vezérőrnagy, — a következő célokat követik:

1. A háború folytatásának megakadályozása.
2. Ajánljanak fel Németországnak teljes biztosítékokat az Anglia elleni háború folytatására.
3. Teremtsek meg egy új béke megalkotásának feltételeit, amely a német birodalom erejével az összes igazságtalanságokat hivatott jóvátenni.

A fegyverszüneti tárgyalásokon Hitler vezér távozása után közölték a kiküldöttekkel a feltételeket. Lapunk zártakor érkezett jelentés szerint a franciák a német fegyverszüneti feltételeket elfogadták. A feltételek részleteit még nem hozták nyilvánosságra.

A német-francia fegyverszüneti tárgyalásokkal egyidejűleg Franciaország az olaszokkal is fegyverszüneti tárgyalásokat kezdett. A francia kiküldöttek repülőgépen Rómába utaztak, hogy átvegyék az olasz kormány fegyverszüneti feltételeit. Lapunk zártáig a fegyverszüneti tárgyalások még nem fejeződtek be.

Külföld

Légi csaták. Az angol és német haderő a levegőben fejt ki nagy tevékenységet. Az angol repülők több németországi helységet bombáztak. A gépek Köln városa ellen is támadást intéztek. Száz német repülőgép Anglia keleti partjai ellen intézett támadást. A támadás alkalmával a német repülőgépek nagyon sok robbanó és gyújtóbombát dobtak le.

Kötelező szolgálat az amerikai ifjúság részére. Az Északamerikai Egyesült Államok az ifjúság részére kötelező szolgálatot fog szervezni. A szolgálat katonai jellegű lesz. Erre a szolgálatra kötelezni fogják az összes amerikai ifjakat, bármilyen társadalmi osztályhoz is tartozzanak.

Angliának nem lesz szerepe az új Európa történetében. A Rador Távíráti Iroda jelenti a következőket: Churchill, angol miniszterelnök beszédére, amelyet az alsóházban tartott, egy német újság cikkben válaszolt. Az újság kifejti, hogy a tengelyhatalmak nem kíváncsiak az angol miniszterelnök véleményére. Bármilyen alakulást vesznek is az események, Anglia elszigetelten fog maradni. A francia hadsereg összeomlása végett vetett egy politikai rendszernek. Bármilyen határozatot is fog hozni Hitler és Mussolini az új európai rend tekintetében, bizonyos, hogy ez a döntés új korszakot fog jelenteni Európa történelmében. Angliának azonban ebben nem lesz szerepe. Az angolok elszigetelten magukban fognak maradni a szigetükön, ami tulajdonképpen már nem is sziget. A világ ügye, amelynek védelmezését maguk részére igényelték, mostantól kezdve saját ügyüké zsgorodott össze.

Javult Németország ellátása. Németország lakosságának zsiradékkal való ellátása megjavult. A megszállott területek termeléséből Németország nagyon sok vaját és zsírt kap. Ennek következtében a német művajgyárak beszüntették működésüket. A német lakosság ellátása vaj és állati zsirtermékek segítségével teljesen biztosítva van.

Hitler vezér Versaillesben beszédet fog tartani. A versaillesi kastélyban nagy előkészületek folynak Hitler vezér fogadására. Hitler június 28-án rádióbeszédet mond a kastélyból ugyanazon helyről, ahol husz évvel ezelőtt a német békeszerződést aláírták.

A magyar kormányzó születésnapja. Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, most töltötte be 72-ik életévét. A magyar kormányzót ebből az alkalomból Magyarországon meleg ünneplésben részesítették. Hitler vezér szívélyes hangú üdvözlő táviratot küldött Magyarország kormányzójának.

A török kormány óvatos. A török kormány külpolitikai nyilatkozatát halogatja. Minden valószínűség szerint a franciaországi események készítik a török kormányt arra, hogy a megváltozott helyzettel számolva nyilatkozatát később tegye meg.

Szovjet csapatok szállották meg a Balti államokat. Amíg a világ figyelme a francia, német és olasz eseményekre volt összpontosulva, Északkelet-Európában fontos külpolitikai események történtek. A szovjet csapatok megszállották Litvániát, Lett- és Észtországot. A szovjet a bevonulást azzal indokolja, hogy a Birodalom biztonsága érdekében kellett a Balti államokba bevonulnia. A lakosság a szovjet csapatok bevonulását nyugodtan fogadta.

Hollandia ismét fizet! Hollandia a külfölddel szemben fennálló kötelezettségeivel kapcsolatos fizetéseket ismét megkezdte.

Átszervezik az angol kormányt. Hir szerint a franciaországi fegyverszünetnek nagy kihatása lesz az angol belpolitikára is. Állítólag küszöbön áll az angol kormány átszervezése.

Az egész angol hadsereg visszatért Angliába. Az angol hadsereget néhány hadtest kivételével kivonták Franciaországból és Angliába viték át. A csapatszállításnál nemcsak hajókat, hanem még a mentőcsónakokat is felhasználták.

Görögország takarékoskodik. Görögországban tekintettel az élelmiszerekben mutatkozó szükségre, bevezítették az élelmiszer jegyeket.

Cáfolják az amerikai békeközvetítés híreit. Egyes hírek szerint az Északamerikai Egyesült Államok elnökét Anglia békeközvetítésre kérte volna fel. Az Északamerikai Egyesült Államok illetékes körei a hírt hivatalosan megcáfolták.

Fejlesztik az amerikai haditengerészetet. Az amerikai hajóhad fejlesztésére az amerikai képviselőház tengerészeti bizottsága négy milliárd dollár hitelt szavazott meg. Az óriási összeg felhasználásával 200 új hadihajót fognak építeni.

Kamatmentes kölcsönt kér az angol kormány. Az angol kormány felhívást intézett a tehető polgárokhoz, hogy a katonai kiadások fedezésére nyújtsanak az államnak kamatmentes kölcsönt. A kölcsönt Anglia három hónappal az ellenségeskedések után fizetné vissza.

A német harcikocsik nem tudják átúszni a csatornát! Churchill angol miniszterelnök beszédével kapcsolatban, amelyben bejelentette, hogy Anglia tovább folytatja a harcot és ellenáll, élénken foglalkoznak az amerikai újságok. Megállapítják, hogy Nagybritannia Európa erődjé, mert a német harcikocsik és gépesített hadoszlopok nem tudják átúszni a La Manche csatornát. Így Nagybritannia a legnagyobb akadály a német előretörés útjában.

Ahány sertése van, annyszor 1000 leit takarít meg, ha malacait 6 hónapos korig a 75% emészthető fehérjét tartalmazó

Vérlisztünkkel

neveli és hizóit a csupa tápdús növényi anyagból álló

Erőtakarmányliszt

keverékünkkel hizlalja.

Ajánljuk továbbá Románia egyik legprimább 91.6%-os

Szénsavas meszét

olcsó áron. — Egy próba elegendő, hogy meggyőződjön takarmánylisztjeink olcsóságáról és kiválóságáról. — Megrendelhető:

„UNIVERSAL“

Állati Takarmányliszt készítő-telepen. ARAD, Str. T. Vladimirescu Nr. 17-19

Kivánságra prospektust áránlattal azonnal küldünk. — Keresünk az ország minden járasszékhelyére agilis körzetképviselőket.

HIREK

Öfelsége tízéves uralkodását méltatják az amerikai újságok. Az Észak-amerikai Egyesült Államok legelterjedtebb napilapjai nagy cikkekben foglalkoznak II. Károly király trónralépésének tízéves évfordulójával. Az újságok megállapítják, hogy az összes jelenlegi uralkodók között egyedül Románia királya igazi király. Románia a legutóbbi tíz év alatt rendkívül nagy előhaladást ért el művelődési és gazdasági téren. Az amerikai újságok szerint II. Károly király Öfelségének legnagyobb érdeme, hogy az országban megteremtette a belső békét és ezáltal megvetette az alkotó munka alapjait.

Ítéletidő vonult át Szamosmegye felett. Szamosmegye fölött borzalmas vihar vonult át. Az ítéletidő különösen Bába, Csákgorbó, Semesnye, Almáscsáka, Zálva és Tormapataka községeket sújtotta. Almáscsáka község szenvedett a legtöbbet. A községet az áradat valósággal elseperte a föld színéről. A községben egyetlen ház sem maradt épen. 26 embert magával ragadott az ár. Vízbe veszett a falu egész állatállománya.

Új tervet készítettek a bukaresti Dunacsatorna építéséhez. Több tervet készítettek már arra, hogy Bucuresti fővárostól a Dunáig hajózható csatornát építsenek. Az egyik terv kivételére már csaknem sor került, amikor a főváros műszaki üzemének vezetősége új terv mellett foglalt állást. Az új terv az Arges folyó vizének a felhasználásával fog elkészülni. A terv megvalósítása által Bucuresti a Dunán át bekapcsolódik az Északi, Balti és Fekete tenger vízi útjainak hálózatába. Az új csatornán ezer tonna súlyig közlekedhetnek uszályhajók.

A kormány fontos minisztertanácsot tartott. A legutóbb tartott minisztertanácsban Tatarescu királyi tanácsos, miniszterelnök ismertette a nemzetközi helyzetet. A miniszterelnök kijelentette, hogy Románia külpolitikájának célja Délkelet-Európa békéjének fenntartása és a román nemzeti érdekek megvédelme.

Szent-Györgyi Albert aranyérme. Szent-Györgyi Albert szegedi egyetemi tanár, aki mint ismeretes, Nobel-díjat nyert, a díjjal egyidejűleg kapott aranyérmét felajánlotta a finn segélymozgalom javára. Az érem el is jutott Finnországba. Közben a Magyar Nemzeti Múzeum vezetősége lépéseket tett, hogy megfelelő összeg ellenében a művelődéstörténeti nézőpontból fontos érmét a Magyar Nemzeti Múzeum számára megmentse. A finnek a legnagyobb készséggel teljesítették a Magyar Nemzeti Múzeum kérését és Oni Talas finn követ már át is adta a visszaküldött érmét a Magyar Nemzeti Múzeumnak.

Augusztus elsejétől már az új fizetésekkel kapják a tisztviselők. Közöltük lapunkban, hogy a kormány rendezte a köztisztviselők fizetését. Az új fizetési osztályokba való beosztás augusztus 1-ig meg fog történni. Így a köztisztviselők már augusztus 1-én az új kulcs szerinti fizetést fogják kapni.

Nagy kárt okozott az árvíz a Gyilkostónál. A Székelyföldön is nagy esőzések voltak. Az árvíz a természeti szépségéről híres Gyilkostónál nagy károkat okozott. A víz áttört egy gátat, elmosta a partfürdőt és sok hirtet tönkre.

Egyszerűsíteni fogják a közigazgatást. A legfelső közigazgatási tanács tagjainak hivatalba iktatása alkalmával Ghelmegeanu belügyminiszter beszédet tartott. Beszédében jelezte, hogy tervbe vette a közigazgatás egyszerűsítését. Hangoztatta a miniszter, hogy ezzel kapcsolatban meg kell szervezni a tartományokat, városokat és községeket illető adók kivetésének és behajtásának a módját. Ugyancsak szabályozni kell a királyi helytartók és megyei prefektusok hatáskörét.

Dombria háziszóvészete (Kolozsvárt, Str. Brătianu 19.) utódot keres üzeméhez. Pályázhatnak olyan népes család, amelynek a belvárosban az üzem kivánalmához alakítható saját háza van. Helyettesítéshez garanciát szolgáltathat, kisebb gyermekei is az utódlásra hozzánevelhetők, az üzem fejlesztése és fennmaradása a gyermekkor gyakorlatából fejlődhet ki. Az üzemet gyakorlatilag is be-mutatam.

Szeplős, foltos, kiütéses, pattanásos, ráncos, miteszeres arcbőr bársonysima, tiszta, üde, rózsás, tetszetős, vonzó, s szép lesz a **Génius arckrém** használatától. Egy tégely estéli vagy nappali arckrém 50 Lei. **Géniusz puder** 45 Lei. **Géniusz szappan** 25 Lei. Készíti és postán szélküldi utánvétellel **Földes gyógyszerár Adarad.** Levelező-lapon megrendelhető.

Méhek támadása a vasúti utasok ellen. A kecskeméti pályaudvaron méheket raktak át egyik vonatról a másikra. Egy kas felborult és a méhek kiszabadultak. A megbolygatott méhek ellepték a pályaudvart és sok utast megcsíptek. Estefelé azután a méhek rajjá alakultak és eltávoztak az állomás környékéről.

Beiktatták hivatalába az örmény katolikus apostoli kormányzót. A Szentszék Lengyel Zoltán szamosújvári segédlelkész az örmény katolikus egyház apostoli kormányzójává nevezte ki. Az új egyházfőt a kultuszminiszter előtt tett esküje után ünnepélyes külsőségek között iktatták be hivatalába.

Az idén is működni fog Jorga tanár szabadegyeteme. Jorga tanár szabadegyeteme, Vălenii de Munte városban az idén is működni fog. A szabadegyetem július 15-től augusztus 15-ig fogja tartani előadásait. Érdeklődők forduljanak a szabadegyetem titkárságához Vălenii de Munteba.

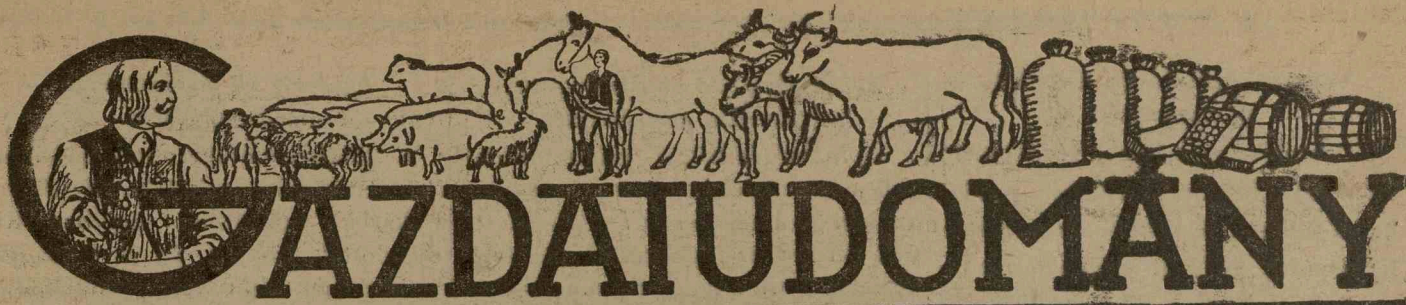
RÖVID HIREK

Halálos gombamérgezés. A Turnu Severin Főzelében levő Patulele községben 3 asszony a mezőn gombát szedett és ebédre megsütötték. A gomba mérges volt. A három asszony szörnyű kínok között meghalt.

Kileneven unoka! A dévai csángó telepen meghalt özvegy Both Simonné csángó asszony. A 86 éves asszonynak 90 unokája és dédunokája maradt hátra.

Kitört egy tűzhányó a görög tengeren. Korfu sziget közelében egy tűzhányó hegy kitört. A kitörés nem okozott károkat.

Tóthfalusy József halála. A marosvásárhelyi reformátusok vezető lelkipásztora, Tóthfalusy József meghalt. Temetése nagy részvét mellett történt meg.

Hozzászólás a káposztalepke elleni védekezéshez.

A Magyar Nép 22-ik számában ismertettük a káposztapille kártétele ellen való védekezés módjait. Gáspár István műkertész, olthévízi előfizetőnk ezzel kapcsolatban a következő cikket küldte be lapunknak:

A Magyar Nép-ben megjelent „Védjük meg káposztaültetvényeinket a hernyórágástól!” című cikkhez óhajtók hozzászólni. A leírt eljárás jó! Ezt nem akarom elvitatni, de hosszadalmas és sok időt rabol el. Az idő ma pénz, még pedig drága pénz! Én ajánlok egy jobb, biztosabb és olcsóbb eljárást, s mivel nagyon is időszerű most írom meg lapjukban való közlés végett:

Megjegyezni kívánom, nem a saját találmányom. Németországból jár nekem a „Gärtnerische Rundschau” egy kitünő heti kertészeti folyóirat, s minden számában a legkitünőbb és leghasznosabb tanácsok jelennek meg. Én mult évben kipróbáltam, a következő módon megelőzni a hernyó pusztítást — a „Gärtnerische Rundschau” nyomán. Amikor a pillangójárás megkezdődik, a káposzta ültetvényünket megpermetezzük hetenkint, vagy 2 hetenként 10 liter

viz és 1 evőkanál kreolin, vagy ha van gyümölcsfa karbolinium (ez utóbbiból kevesebb kell, éppen hogy szaga legyen a felkavart 10 liter viznek) oldattal.

Gyümölcsfa permetezővel gyorsan és könnyen megy a dolog, s ha valakinek nincs ilyen és kisebb területe is van beültetve — finom rózsáju öntözökannából is végig öntözheti a káposzta ültetvényt. A pillangók messze elkerülik az ilyen káposzta ültetést és hernyó sem lesz, ezt már kipróbáltam — egy se. A permetezés ilyen arányban elkészítve semmi nemű, a legesekélyebb kárt sem okoz a káposztákban, sem szaga nem érzik meg rajtuk, természetesen most fiatal korában kell ezt 2—3-szor elvégezni, ez egy megelőző eljárás, később már nem is szükséges megismételni.

Ezen módszerrel a palántaágyban a bolhaktól is megmenthetünk minden palántát hetenkint egyszer meglocsolva kreolinos vízzel.

Kicsi dolog, kevésbe kerül, a fáradság sem sok s az eredmény bizonyos.

(Olt Héviz.)

Gáspár István.

Hogyan jövedelmez a kacsa-tenyésztés?

Megfelelő körülmények között a kacsatenyésztés igen jövedelmező, két dologra kell azonban ügyelni. Nagyban csak ott érdemes foglalkozni tenyésztésével, ahol élelmét részben maga szerzi meg, mert rendkívül falánk állat. A másik dolog, amit szem előtt kell tartani, hogy csak megfelelő fajtának a tenyésztése jövedelmező.

Leggyorsabban a pekingi kacsa fejlődik, meg a pekingivel keresztezett parlagi kacsa. Jól kell tartanunk mindegyik féléit, amíg teljesen ki nem fejlődik, mert a rosszul tartott, visszamaradt állat, amely apró és csenevész, csak nehezen és a rendes áron alul értékesíthető. A leggazdaságosabb, ha a gyorsan fejlődő, jól táplált, fiatal kacsát az utolsó 2—4 héten árpa és tengeri darával etetve és két és fél hónapos korában adjuk el pecsényének. Mielőtt hizlalásra fognánk, sok korpával kevert zöldséget, szeeskázott lucernát, csalánt, esetleg répalevelet is adagolunk.

Nagy előny, ha legelőre, tarlóra járathatjuk, a legjobb azonban, ha vízikifutóval rendelkezünk. Patak, folyó, tó, vizesárók, holtmedence, sásos, vizes rét teszi igazán kifizetődővé a kacsatartást. Ilyen helyen félannyiba kerül a nevelése, mint száraz helyen, ahol a mai drága takarmányárak mellett ez biztos ráfizetéssel jár. Kifutó nélkül zárt udvaron kacsát ne tartunk.

Mielőtt hizlalásra fogjuk, mind a vízi kifutóra, mind a tarlóra, legelőre való járásról fokozatosan leszoktatjuk, kevesebb mozgás, mellett jobban hizik. A teljesen kifejlett 4—5 hónapos kacsát 10—14 nap lábón való hizás után kukoricával tömhetjük, szintén 10—14 napig, amikor is az izletes pecsényén kívül nagyobb mennyiségű zsírt is ad le. A 8—10 hetes állat a tömést nem bírná ki, az ilyen pecsényének való kacsát csak lábón hizlalhatjuk.

Végezzük gondosan a szőlők permetezését!

A peronoszpóra elleni védekezésre ilyen esős időben különös gondot kell fordítani. A kékkő avagy rézgálic minden vidéken elegendő mennyiségben áll a gazdák rendelkezésére. A rézgálic ára kilónként 50 lej körül mozog.

Befolyásolja-e a lombzat a gyümölcs kifejlődését és beérését?

A levél a gyümölcsfa gyomra. A nyers tápanyagok levél nélkül mit sem érnek s a levél az, amely azokból a fás növények építő anyagát gyártja. Ebből következik, hogy a lombját vesztett fa gyümölcsei nem fejlődnek ki, sőt a fa további növekedése is megáll és a szervezet vagy kényszerű pihenőre tér, vagy nem képes kiheverni a tenyészidő alatt bekövetkezett változást és elpusztul. Ezzel az elgondolással élve, roppant óvatosan kell eljárunk ki nem próbált permetező szerek alkalmazásánál, de nagy fontosságot kell tulajdonítani az olyan gombabetegségeknek is, amelyek különben közvetlen kárt nem okoznak, csak a levézetet sujtják. Ezért az ellenük való védekezés épp olyan fontos, mint az olyan betegségek ellen való védekezés, mely a gyümölcs értékét közvetlenül kárt okoz. Ha a lombzat csonkításáról gondoskodunk, felvetődik a kérdés, van-e létjogosultsága a nyári zöldmetszésnek, amely szintén egy- vagy többszöri alkalommal, de a levézet részleges eltávolításával jár? Gyakorlatilag bebizonyult tény, hogy a napfény hatására a hajtások és szemek beérése feltétlenül fokozódik. Ugyancsak ilyen jótékony hatást gyakorol a nap a gyümölcs kifejlődésére, színeződésére, és zamatanyagainak feltárására. Tehát a lombzat mérsékelt és okszerű eltávolításával a tenyész körülményeket emeltük és ha a csonkítás mérve olyan, hogy azzal a gyümölcs fejlődése nincs akadályozva, de a fa növekedése célszerű irányba mesterségesen vezetve történik, a zöldmetszésnek ebből a szempontból semmi hátránya sem lehet. Természetes, hogy a tulzás itt is olyan veszedelmekkel járhat, mint egy gombabetegség fellépte és kártétele.

A kormány elő akarja segíteni a gyümölcs értékesítését.

A földművelésügyi minisztériumban értekezletet tartottak, amelyen az idei gyümölcsstermés értékesítésének kérdésével foglalkoztak. Az értekezleten fontos határozatokat hoztak a gyümölcs értékesítés elősegítésére.

Németországban szakértők vizsgálják meg a termőföldet.

A mezőgazdasági termelés felfejlesztése érdekében Németországban szakértők fogják a termőföldet megvizsgálni. Elsősorban a földek foszfor és mésztartalmának nagyságát fogják megállapítani, hogy megfelelő műtrágyázással gyorsan segíteni lehessen a hibákon. Ezt a vizsgálatot követően más fontos talajvizsgálókat is fognak végezni, amelyek a gazdáknak útbaigazításul fognak szolgálni mind a talaj művelésére, mind a talaj trágyázására nézve.

Hogyan neveljük a napraforgót?

A napraforgó művelése különösebb szaktudást nem követel. Vigyázni kell azonban arra, hogy a tábla mindig porhanyó legyen. Ezért tehát minden nagyobb eső után kapálni kell, mert az eső következtében a talaj megüledik. Általában tartjuk szabálynak, hogy a napraforgót legalább háromszor kell megkapálni. Ebben a tekintetben gazdáink nagy hibát követnek el, mert csak kétszer szokták kapálni. Nagy hiba, hogy nálunk a kukoricát általában a kis gazdák csak kétszer kapálják. Ez a hiba azonban még fokozottabban jelentkezik káros hatásaiban a napraforgónál. Bő termést csak úgy érhetünk el, hogyha nemcsak kétszer, hanem háromszor, vagy többször kapáljuk meg a napraforgót és kellőképpen kiritkítjuk.

Nagyon rossz időjárás van a méhészekre.

A rendkívül hideg tavasz, majd az erre következő esős és hűvös nyár nagyon sok kárt okozott a méhészeknek. Sok helyen az akác első hajtását a májusi fagyok lepörkölték és így a méhek egyik legfontosabb virágot, az akácvirágot nélkülözni voltak kénytelenek. Ha az időjárás nem fordul tartósabban derültté és melegebbé, a méhészeket valóságos csapás fenyegeti.

Az árvíz és jégkárosultak megsegélyezése.

A földművelésügyi minisztériumban értekezletet tartottak a jég és árvíz károkozók pótlásának ügyében. Kimondták, hogy a jég és árvíz következtében elpusztult vetések helyére kölest fognak vetni. A vetőmagot a károsult gazdák árkedvezményvel fogják kapni.

Fontos rendelkezés a komlóval sült kenyérről.

A pénzügyminiszter elrendelte, hogy azok a pékek, akik komlós kenyeret sütnék, külön kimutatást kell, hogy vezessenek a felhasznált komló mennyiségéről és fel kell, hogy tüntessék az elhasznált élesztő mennyiségét. A kimutatásba be kell vezetni azt is, hogy a komlót és az élesztőt honnan vásárolták be.

Megállapították a cserép és a téglák legmagasabb árát.

A nemzetgazdasági miniszter megállapította az egész ország területére a téglák és cserépek legmagasabb árát. A rendelet részletes kimutatást közöl a különböző vidékeken szokásos cserép és téglák fajták áráról. A közönséges falitégla árát ezrenként 1500—1700 lejben állapították meg.

Emelkednek a borárak.

Tekintettel arra, hogy a szőlő művelése a munkabérek és anyag drágulása következtében megdrágult, a bor ára drágul. Valószínű, hogy a drágulási folyamat tovább fog tartani, mivel sok helyen a májusi fagyok nagy kárt tettek a szőlőkben. Így az őszi termés kilátások nagyon megromlottak.

Megdrágult Székelyföldön a termés.

A Székelyföldön a termények ára évtizedek óta nem volt olyan drága, mint most. Sepsiszentgyörgyön a következő ára van a terményeknek: búza 750—760, árpa 650, zab 650, lencse 2400—2500 lej mázsánsként. A piacon nagyon kicsi a kínálat és ez további áremelkedéseket fog eredményezni.

Szövetkezés.**Az ébresztés munkája.**

Lapunk egyik előző számában ismertettük a Hangya központ munkáját, a Központ alakulása óta eltelt 20 évi működéséről. Most, amidőn közelebb-ről (junius 4-én) megünnepelhetjük az évi közgyűlés keretében a 20 éves munkásságot, emlékezzünk meg arról a társadalmi-gazdasági munkáról, melyet a szövetkezeti eszme kapcsán végeztünk.

A falu népét öntudatra ébresztettük! Ahol ma jól vezetett és irányított szövetkezetek működnek, ott eltűnt az a korszak, melyben a falu korcsmárosa egy-egy nagyszáju hangadó és az italt kedvelő embere által, a saját tetszése szerint vezette és irányította a falu népét. Eltűnt az az idő, amidőn silány bolti árukat — drága pénzért — a falu népére rákényszerítette. Eltűnt az az idő, amelyben a hitelbe vett árukért és italokért duplán fogott a kréta vagy a plajbász!

Hogyan tűnt el? Ugy, hogy azokban a falukban, ahol megalakították a Hangya fogyasztási szövetkezetet, olyan bolt nyílt meg, amelyik nemcsak egy emberé, hanem mindazoké, akik a szövetkezet üzletrészes tagjai. Ezekben a falusi szövetkezeti boltokban jó minőségű árukat tartottak kezdettől fogva és ott helyben megkaphatták mindazokat az árukat, amelyekért azelőtt hetenként be kellett menniök a közeli városba. És olyan árért kapták meg, amely versenyzett a városi árral! A szövetkezeti bolt le-törte az árúzsorát! A falu másik boltosának vagy alkalmazkodnia kellett a szövetkezet áraihoz, vagy le kellett vennie a cégtáblát és tovább állnia! Igen sok helyen ez az utóbbi eset következett be.

A szövetkezeti bolt évi tiszta nyereségét nem egy ember rakta zsebre, mint azelőtt a falu boltosa, hanem, miután a szövetkezeti bolt a falu üzletrészes tagjainak a tulajdona, az évi tiszta nyereség is őket illette meg, üzletrészeik arányában. De emellett még — a vásárlások arányában — vásárlási visszatérítést is adnak tagjaiknak. El lehet gondolni, hogy ezen eljárások által — a tanulásra hajlamos és fogékony falusi nép kezdte belátni és megismerni az össze-tartásban rejlő erő nagyságát és szükségességét!

Ezeknek a dolgoknak kimunkálásában és terjesztésében kezdettől fogva jelentékeny szerep jutott a

„Hangya“ Központnak. Az áruk könnyebb beszerzése szempontjából a megyei székhelyeken *áruak-tá-
rakat* állított fel. A „Szövetkezés“ című lap megindítása által terjesztette a szövetkezeti ismereteket, felvilágosító és tájékoztató utmutatásokat adott. Az ellenőröket kiküldötte időnként a falusi szövetkezetek megvizsgálására és ellenőrzésére. Az egyes megyékben vagy járásokban szövetkezeti értekezletet, megbeszéléseket tartott. A régebben alakult szövetkezetek fennállása 20—25 éves évfordulóit felhasználta jubileumi ünnepek tartására és ezzel kapcsolatban kitüntette azokat a falusi igazgatósági, felügyelőbizottsági tagokat és boltkezelőket, kik hűségesen sáfárkodtak a szövetkezeti ügyek vezetésében és terjesztésében!

Azonban mint a példaszó mondja: „*Minden fénynek árnyéka is van.*“ A mi erdélyi szövetkezeteink derűs fényére is meglehetősen széles sávu árnyék esik azáltal a szomorú tény által, hogy 1920-ban megvolt 540 szövetkezetünk-ből 210 kimult. Ha kérdezzük: miért? Erre röviden megfelelhetünk. Azért, mert nem volt azokban a községekben helyes vezetés, irányítás, áldozatkészség az összesség érdekében. Szóval nem volt szövetkezeti összetartás, hanem volt szét-huzás, egyéni érdekek érvényesíteni akarása. Ezeket most tovább nem fejtegetem, mert a szövetkezeti életről irandó cikksorozatomban ezekre a jelenségekre kitérek. Most, a husz év határán, az a remény biztat, hogy miután ma már — Istennek hála — a falusi elemi iskoláktól kezdve fel egészen az egyetemig, mindenütt kezdik bevezetni és gyakorlatba át-vinni a szövetkezeti ismereteket, az eljövendő 20 év nemcsak visszapótolja az elveszetteket, hanem meg-fogja sokszorozni! Mint szövetkezetünk Központjána-k kiváló elnöke, a jubileumi közgyűlésen a szövetke-zeti eszmétől áthatott lelkes elnöki megnyitójában mondotta: „Minden munkánk a belső fejlődést célozza, szövetkezeti táborunk megnagyobbodását és megerősödését.“ Adja Isten, hogy úgy legyen.

E népünk gazdasági érdekeit szolgáló lapunk hasábjain is szeretettel köszöntjük a „Hangya“ szövetkezeteket és kitartást kívánunk!

Ü. J.

Minden magyar jegyezze meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság!

Tehát magyar kötelesség
biztosítását ide átadni

A háború és Amerika.

A nyugati hadszíntéren aratott német győzelmek az elmúlt napokban egyre súlyosabbá tették Franciaország helyzetét. Úgy látszik, Franciaország összeomlása most már elkerülhetetlen. Az angol csapatok visszavonulnak Angliába, mert hiszen valószínű, hogy Franciaország leverése után most már az angolokat fenyegeti a támadás. Az angolok véglegesen a további háború mellett foglaltak állást. Vezetőik hangsúlyozzák, hogy a végleges győzelemig fognak küzdeni. Ez az elhatározás valószínűleg a megígért amerikai segítség hatása alatt történt.

Amerika a háború megindulása óta egyre nagyobb rokonszenvvel fordult Franciaország és Anglia felé. Roosevelt amerikai elnök és a külügyminiszter többször kijelentették, hogy nemcsak szóval, de tettekkel is a szövetségesek mellett vannak. Hadianyaggal, pénzzel, repülőgépek és más harci eszközök átengedésével támogatják az angolokat és franciákat. Ezt a támogatást az angol-amerikai rokonság és az érdekközösség magyarázza. Alig van olyan angol család, amelyiknek ne lennének amerikai rokonai. Anglia és Franciaország rengeteg anyagi és más érdekekkel kapcsolódik Amerikához. Ebből származik az amerikaiak növekvő rokonszenve irántuk. Ezzel kapcsolatban érdemes tudni, hogyan keletkezett és mekkora erőt képvisel az Amerikai Egyesült Államok?

Az Európánál sokkal nagyobb Amerika területe ezelőtt mintegy 450 esztendővel lépett először európai ember. Először a spanyolok mentek oda kincseket és gazdagságot keresve. Később azonban más népek is kezdtek Amerika földjén letelepedni. A mai Egyesült Államok területén spanyolok, angolok és franciák telepedtek le. Ezelőtt 300 esztendővel már néhány nagy angol gyarmat volt a tengerpart mentén. A gyarmatok lakosai olyan angolok voltak, akiknek hazájukból el kellett menekülniök, mert válásuk vagy más okok miatt üldözték őket. Új hazájukban, Amerikában teljes vallásszabadságuk volt, hitéért senkit sem üldöztek. Amint valahol egy csoport ember megtelepedett, a település helyén legelőször a templomot és iskolát építették fel. Így az amerikai angolok eleitől fogva másképpen rendezték be életüket, mint ahogy akkor Európában éltek az emberek. Európában ugyanis nem volt vallásszabadság. Egyik egyház elnyomta a másikat s az államok és emberek között akkora gyűlölet és kegyetlenség volt, mintha az emberszeretet és a könyörület egészen kiveszett volna. Az amerikai telepesek békében éltek egymással. A Biblia naponkénti olvasásából erőt és bátorságot merítettek. Földjeiket nagy kitarással művelték s egyre nagyobb österületet foglaltak el a bennszülött vörösbőrű indiánusoktól.

Az angol gyarmatosoknak azonban meg kellett küzdeniök a francia gyarmatosokkal. A küzdelem természetesen főleg a két anyaállam: Franciaország és Anglia között folyt le. Ezelőtt 200 esztendővel

kezdődött és mintegy 23 évig tartott. Az angolok legyőzték a franciákat és elvették tőlük Amerika északi részét, melyet Kanadának neveznek. Ezzel az amerikai angol gyarmatosok megszabadultak a francia vetélytársaktól.

Aig fejeződött be az angol-francia háború, midőn nagy ellentét keletkezett a gyarmatosok és az angol állam között. Az angol kormány ugyanis a gyarmatokért vívott háború költségeit az amerikai angol gyarmatosokkal akarta megfizettetni. E célból nagy adókat vetett ki rájuk. A gyarmatok lakói hevesen tiltakoztak az adó ellen, mert azokat az angol kormány megkérdezésük nélkül róttta ki. Mikor a tiltakozás nem használt, a gyarmatosok fellázadtak és elhatározták, hogy elszakadnak Angliától. A megindult szabadságharcot Washington György amerikai földbirtokos vezette. A háborúban a franciák csapatokat küldtek az amerikai gyarmatosok segítségére s így a gyarmatosok legyőzték az angolokat. A Versailles-ban megkötött béke által az angolok kénytelenek voltak elismerni egykori gyarmataik függetlenségét. Kanada azonban tovább is angol uralom alatt maradt.

Igy alakult meg ezelőtt 153 esztendővel az Amerikai Egyesült Államok. Az állam élén a négy évre választott elnök áll. Ő nevezi ki a minisztereket és a hadsereg vezetőit. A végrehajtó hatalom egészen az ő kezében van. Egyszer visszautasíthatja a törvényeket, melyeket a szenátusban és a képviselőházban szavaznak meg.

Első elnöknek Washingtont választották meg. Négy év múlva ismét ő lett az elnök. Midőn a harmadik négy évre is meg akarták választani, Washington nem fogadta el a felajánlott tisztséget. Azóta az a szokás, hogy ugyanazt az embert csak kétszer választják meg elnöknek.

Nincs még egy ország a világon, mely 150 év alatt annyit fejlődött volna, mint az Amerikai Egyesült Államok. Mikor megalakult, 13 kisebb állam tömörült kereteiben. Ma 49 államot foglal magában, melyeknek belügye, közlekedésügye és igazságügye saját külön törvényeiknek megfelelően folyik. A megalakuláskor az Egyesült Államoknak mindössze néhány millió lakosa volt, ma pedig lakóinak száma eléri a 130 milliót. Nagyságára nézve körülbelül 8-szor akkora, mint Franciaország és Németország együttvéve.

Amerika támogatása nagyjelentőségű lehet a jelenlegi háborúban. Az első világháborút az amerikai beavatkozás döntötte el. Az angolok és franciák most is ebben reménykednek. Ugyanis Amerikában van a legtöbb fegyvergyár. Hadserege azonban aránylag nem nagy, mert mindössze két millió kiképzett katonával rendelkezik. Hadianyag termelése azonban döntő lehet a háború további sorsára nézve.

Mulattató.

Nagyapóka... Nagyanyóka...

Nagyanyóka... Nagyapóka..

Róluk szóljon ma a nóta.

Sok párt láttam életemben,
de olyat nem, mint ők ketten.

Vállukon nyolcvan év terhe,
mégis kiállnak a kertbe.

Nagyanyóka ültet, kapál;
Nagyapó a fákkal babrál.

Itt kőözget, ott nyeseget,
Csemetéknek keres helyet.
„Ejnye no! Hová is tegyem,
hogy alkalmas helye legyen.“

Olykor egy-egy ismerőse
megkérdezi (úgy évődve):
„Apó! Minek az a sok fa?
'Sz élvezni már úgyse fogja!“

Szelid szeme villan egyet.
Korhol s oktat a felelet:
„Hallod öcsém! Önző jellem,
kinek gondja csak a jelen!“

Nagyanyóval úgy beszélget,
mintha tegnap kérte vón meg.
„Édes fiam... Édes Lelkem...“
így gügyögnek ma is ketten.

S ha üt majd a végső óra,
együtt térnek nyugovóra.
Szinte látom — kéz a kézbe, —
hogy állnak az Úr elébe.

Landtné Ady Mariska.

Anyám.

Nem igen volt, sőt mondhatjuk, anyám, hogy sohasem volt nekünk pénzünk egycsomóban. Krajcártalanok voltunk mi nagyobb részét. Ez a krajcártalanság ösztökélt aztán engem arra, hogy egy nyári vakáció alkalmával, mint harmadikos kisdíák, elszegődjem a kőművesekhez téglahordásra. Akkor építették a faluban a Népbankot és én egy hétfői reggelen jelentkeztem felvételre Hakker pallérnál, aki — tudod, anyám, ha emlékszel még ott fenn a menyenyekben — italos ember volt és akkor reggel is a koresmából jött ki a munkára. Vérbenforgó szemekkel nézett rám.

- Mit akarsz te kölyök?
- Téglát hordani!
- Oszt bírod?
- Birom!

Barackot nyomott a fejemre és felvett egy korona napszámmal. És én hordtam a téglát. Harmadnapra kisebezte a téglá ujjaim begyét, lekopott a bőr, serkedezett belőle a vér. Esténként vizes borogatást raktál rá, édesanyám és mondogattad, hogy nem neked való a téglahordás, kis fiam! Én azt vettem ellen, hogy majd csak kihuzom ezt az egy hetet. Anyám, hat korona! Mennyi pénz az, Istenem! Talán sohasem fogy el!...

Eljött a szombat. Felálltunk napszámfizetésre. Az utolsók között szolították az én nevemet. Egy téglarakás tetején ültem öreg barátommal, Gyula bácsival, akivel az állványokon hozott össze a közös sors. Ugyanis a hét vége felé már targoncával hordtuk a téglát Gyula bácsival, az öregember és a gyerekek — múlt és a jövő — és én Gyula bácsit azóta sem tudom elfelejteni, mert az első ember volt ezen a világon, aki belém lopta a szomorúságot, ami elfog most is sokszor, ha gyönyörű kisfiamra nézek. Mert Gyula bácsinak volt egy ügyvéd fia, a másik állami mérnök volt, a leánya egy gazdag kereskedőnek volt a felesége — és Gyula bácsi sovány napszámból tengette életét...

Hat koronát kaptam. Boldogan szaladtam haza, és akkor este vége-hossza nem volt a tervezgetésnek, hogy mit is vegyünk hát a hat koronából? Végül is abban állapodtunk meg, hogy veszünk egy pár tornacipőt, tornainget, sapkát és egy fekete nadrágot.

Összecsomagolta szépen a nevezett holmikat Gruber rövidárus segédje, átkötötte szépen zöld szalaggal, fafogantyut horgolt belé, átnyújtotta nekem. És Te, drága jó édesanyám, a kasszához mentél és leszámoltad a hat koronát, mert pontosan hat koronát tett ki a számla. A kövér Gruber ünnepélyesen megszámolta a pénzt, egyenként a pult üvegjéhez ütögette. Az utolsó koronánál lekopott az üzleti mosoly a kékéről és így szólt kenetteljesen:

— Ez a korona hamis, kérem!

És verte a pulthoz a pénzt, pengette.

— Hamis pénz!... Hamisityány!... Nikli, nem ezüst... de még csak nem is nikliből, hanem inkább cinkből hamisították...

Anyám! Ott álltunk szárnysegegetten, ütődötten a kassza előtt. Én hófehéren, Te színjátkszva kapkodtad el tekinteted a kereskedő gyanúsító nézése előtt.

— Kérem, tessék kieserélni ezt a koronát! Nem fogadhatom e!

— Igen, de nem volt nekünk, édesanyám, hetedik koronánk. És akkor a csomagot elvette tőlem a segéd és mi ketten kiszégyenkeztünk a boltból. Kint az utcán vettem észre, édesanyám, hogy pár perc alatt öregasszony lettél, pedig még akkor alig voltál túl a harmincadik életéveden.

— Csalók, rablók! Be akartak csapni! El akarták sózni a hamis koronát!... — hangzott utánunk Gruber szava.

Hakker előtt álltam fenn az állványon. Hakker szája okádtá a füstöt és a „szilva“ illatot.

— Mit akarsz?

— Hakker ur kérem, én itt voltam a múlt héten napszámon és szombaton egy rossz koronát tetszett fizetni...

Mutattam a pénzt. Hakker ordítani kezdett.

— Engem gondolsz, te csirkefogó?

Lemondott mindennek. Szaladtam lefelé az állványokon, Hakker káromkodva szaladt utánam, felkapott egy malteros kanalat, azzal akart agyonütni.

— Csirkefogó!... Én adtam neked rossz koronát?...

Szaladtam anyámhoz, aki az épülő háztól távol várakozott rám. Hallotta Hakker szitkait s már indulóban volt, hogy ő beszéljen velem személyesen. De tétovázott, meg-megállt... Hat óra volt már, munka végére csengettek az épületen. Gyula bácsi sietett felénk malterosan, meszesen. Már előre kiáltotta:

— Mi történt veled kisfiam, barátom? Miért akart Hakker agyonütni?

Elmondtuk. Gyula bácsi gondolkozott keveset.

— Adja csak ide asszonyom azt a hamis koronát. Majd én megpróbálom!...

Azzal otthagytam bennünket és bement sietve a szemben lévő kocsmába. Szívszorongva vártuk. Háttha sikerül neki felváltani?... Figyeltük a kocsmájt. Egyszer csak — jaj, édesanyám, nem is jó erre visszagondolni! — láttuk, hogy lökdösi ki szegény Gyula bácsit a kövér koreszmáros, rendőrséggel, esendőrséggel fenyegeti...

Szegény esztendő volt az, édesanyám! Tizenhárom év nem az a kor, mely megérti a világ folyá-

sát, de én már akkor tudtam, hogy tönkrementünk. Édesapám a távoli megyékben barangolt cséplőgépjével, bércsépléseket vállalt. Tudtuk, hogy csak szeptemberben veti haza az idő és addig mi úgy élünk, ahogy tudunk.

Aznap este pityergősen feküdtem le. Kisebbzett ujjaim is fájtak, a rossz korona pedig, egy napi munkám áldatlan bére, nagyon megfektette a lelkemet. Rosszakat álmodtam. Azt álmodtam, hogy cigány-asszonyok lepték el házunkat és elvittek a szekrényekből mindent. Jött Cece néni is, a vén pipás cigány-asszony, akitől sok edényfelét vettem, édesanyám, őcska ruhákért és azt álmodtam, hogy elcsalta tőled a legszebb ruhádat, melyet csak nagy ünnepek alkalmával vettem fel.

Azzal ébredtem, hogy Cece néni kibillent az ajtón a te szép ruháddal. Kiugrottam az ágyból, megdörzsöltem a szemem. A szekrényhez rohantam. A szép ruha nem volt ott. Kutattam, nem találtam a te szép ruhádat...

— Valóban itt járt Cece néni?...

— Itt járt, fiam!

És amint félrepillantottam, az ágyam előtt egy széken megláttam a tornaigét, a tornacipőt, a fehér sapkát és a finom fekete tornanadrágot. Szép sorjában ki voltak rakva a széken...

Az udvarról nóta csendült be. Te daloltál édesanyám, mint bizonyára most is énekelsz fent a csillagok között, hogy felújítottam ezt a fájdalmas szép emléket a tiszta szép földi életedből.

Csurka Péter.

Háromszéki jegyzetek.

A Székelyföld legszebb és leggazdagabb megyéje Háromszék. Van is látogatója bőven a természet eme kincses kamarájának. Messziről eljönnek ide az emberek, hogy jó és könnyű életet biztosítsanak maguknak.

Mindenki „kicsi menyországnak“ tekinti ezt a földet, pedig ebben a csudaszépségű Háromszék megyében is époly kenyérharc folyik, mint másutt. Csak a kép változik, de a szorgalmas és kitartó munka itt is ép olyan erénye és vérbeli öröksége a székelynek, mint a többi és nehezebb körülmények között élő, kérgestenyérű testvérnek.

Háromszék megyében az igények kifejlődése a gazdasági helyzet természetes folyamánya.

Örömmel lehet megállapítani azonban az egész vonalon, hogy a kifejlődött igények sehol sem mennek a munka rovására. Sőt, talán még nagyobb munka-ösztönt kölesönöznek. Különben ennek ez is a rendje, mert csak úgy lehet a ház mérlegét rendben tartani.

Amint többek között néhány nevesebb községen: Csomakörösön a mi nagy Kőrösi Csoma Sándorunk szülőfaluján, a természet minden szépségében, kincsesében gazdag „Pokolsár“-os Kovásznán, a törökök

idejében vadpáva tenyésztésről elnevezett Páván, a „Mikések“ Zaboláján végig vonulok: Gelenczén egy pillanatra megállok.

Ennek a községnek szép multja volt, becsületesen és csendben dolgozó jelene van s bizonyára tisztos jövője is lesz.

Multját, az a körülbelül 600 éves római katolikus templom igazolja legbeszédesebben. Ennek mennyezetén tisztán olvasható a következő latin felirás magyar szövege: Renováltatott Bethlen Gábor Erdélyi fejedelem a székelység „Grófja“ idejében.

A sok szép falfestmény és kép a templom falán mind a mellett tanuskodik, hogy Gelence lakossága évszázadokkal ezelőtt is buzgó, vallásos és áldozatkész nép volt.

A templom falfestményei között látható az a kedves és megkapó kép, amint Szent István intelmeit diktálja Imre fia nevelőjének, Szent Gellért püspöknek. A főoltáron pedig fából faragott, önvérével fiait tápláló Pelikán.

A multjához méltó Gelence, ma is követendő példákat mutat fel.

A községnek 600 kötetes gyönyörű könyvtára van, amely néhai Dr. Jancsó Benedek faluszülöttje

egyetemi tanár 5000 lejes adományával indult el, hogy a község szellemi életét megalapozza. Ezen kívül a község szellemi tápláléka sok napilap és folyóirat.

Cseh Imre ny. állampénztári tanácsos előfizetőnk mozgalma következtében a Hitelszövetkezet kebelében egy 160 ezer lejes szegényalap létesült, melynek kamataiból minden halottak napján adományokat osztanak ki a község szegényei között.

Az adományok kiosztásánál figyelemmel vannak az illető szegények szükségleteire. Tehát szükség szerint adnak: meleg ruhát, tüzelő anyagot, élelmet és pénzt. Ugy, hogy itt a szegények sokkal kevesebbet nélkülöznek, mint másutt.

Ezt az igen-igen fontos és nagyon dicsőítő „alapot” minden székely illetve magyar faluban meg lehetne, meg kellene szervezni, ami önmagában indítványozó és mozgató mellé állva aránylag nem kívánna nagy áldozatot s ez is lelkiismeret megnyugvásban százszorosan megtérülne.

Gelence, ez a festői szépséggel koszorúzott község helyes uton jár, példát mutat. Az ősrökhöz méltó utódok minden elismerést megérdemelnek.

Az a község, amely ilyen szépen, hangtalanul megveti a nemes élet és fejlődés alapját teljes bizalommal nézhet a jövő elé.

Vinczeffy Sándor.

APRÓSÁGOK ADOMÁNYAI

Uj eljárás sebek gyógyítására.

Egy dán orvos különleges gépezetet szerkesztett, amelynek sugarai a legnehezebben gyógyuló sebeket is meggyógyítják. A gépezet láthatatlan, ibolyántúli sugarakkal gyógyít. Szakértők megállapítása szerint, a találmány valóságos csoda, mert az olyan sebeket is meggyógyítja, amelyeket eddig egyáltalában nem tudtak gyógyítani.

Az arevonalon is kell könyvet olvasni!

A német kormány intézkedésére az arevonalon küzdő katonákat olvasni valóval látják el. Gyakorlatilag a kérdést utazó könyvkereskedések beállításával oldották meg. Az utazó könyvkereskedés hatalmas, társas gépkocsi, amely pótkocsikkal is fel van szerelve. A könyvkereskedés személynete számára a pótkocsikban lakások is vannak. Egy utazó könyvkereskedés négyezer kötet könyvet szállít.

Bukni fog-e az arany?

Arany nélkül a jelenlegi gazdasági életet el sem tudjuk képzelni. Az arany képezi a jegybankok által kibocsájtott bankjegyek fedezetét, és így az arany, mint nemzetközi fizetési eszköz, áthidalja a különböző országok pénzei között fennálló érték és forgalmi különbségeket. Az arany tehát pótolhatatlan szerepet

tölt be a mai gazdasági rendszerben. A közgazdaság tudósai régóta foglalkoznak a gondolattal, hogy mivel lehetne az aranyat helyettesíteni? Megfelelő anyagra azonban nem akadnak. Ujabban mind nagyobb tért hódít a felfogás, hogy az arany korlátlan uralmát meg kell dönteni és munkaértékkel vagy valamilyen más közvetett értékkel kell helyettesíteni. Németországban mindinkább erősödik a felfogás, hogy a háború után az arany, mint fizető eszköznek a szerepét meg kell szüntetni. Erre elsősorban szükségesség következtében van szükség. Anglia, Franciaország, Belgium és Hollandia ugyanis összes aranytartalékukat az Észak-amerikai Egyesült Államokba küldötték. A világ aranykészletének legnagyobb része Amerikában van. A háború után az a helyzet fog előállni, hogy Amerika nem fogja tudni árúit értékesíteni, ha arany elszámolás alapjára helyezkedik. Kétségtelen tehát, hogy a háború befejezésével ezen a téren is nagy változás lesz. Az arany helyzete a közgazdasági életben teljesen meg fog változni.

Küzdelem a halpusztító madarak ellen.

A Duna torkolata tájékán valósgos madár-paradicsom van. A Duna holt ágaiiban, árterein és mocsaraiiban nagyon sok vadmadár fészkel. A madarak között olyanok is vannak, amelyek természetrajzi ritkaságokba mennek. Megtalálható például a Duna torkolatának vidékén a pelikán madár is, amelyet csak képekről ismernek olvasóink. Szakértők megállapítása szerint a vadmadarak óriási

pusztítást végeznek a halállományban. Kiszámíthatatlan a kár pénzben, mert főképpen a kis halakat pusztítják és így nem marad halivadék az utánpótlásra. A szakszerű megállapítások szerint a káros madarak irtását haladéktalanul meg kell kezdeni a Duna torkolatának vidékén, mert komolyan veszélyeztetik a halállományt és nagy nemzetgazdasági kárt jelentenek a halászatra nézve. A nemzetgazdasági minisztérium az elmondottakra való tekintettel megkereste az országos vadászati felügyelőséget és kérte, hogy kezdje meg a káros madarak pusztítását. Így a Duna-delta vidékén rövidesen megkezdik a halpusztító madarak irtását.

Iszákos lovak.

A hamburgi bíróság előtt rendkívül érdekes per folyt le. Egy lovaglós iskola növendéke azzal vádolta meg a lovaglós iskola tulajdonosát, hogy a ló azért vetette le, mert ittas volt. A bíróság tényleg megállapította, hogy a lovaglós iskola lovai közül valóban több ló rendszeresen iszik naponta egy-két üveg sört. Szakértők azonban megállapították, hogy ez a mennyiségű ital nem befolyásolja a lovak munkaképességét. Kiderült az is, hogy éppen az a ló, amelyik a perben is szerepelt, nem tartozott az iskola sörivő lovai közé. A vizsgálat alkalmával megállapították, hogy a legnagyobb ivó az iskola állatai közül egy idomított szamar volt.

Szerelmi házasság.

- Ugy-e, szerelemből nősültél?
- Igen, mert szerelmes vagyok a pénzbe.

Az angol hadsereg kivonulása után.

Amint lapunk más helyén közöltük, az angol hadsereg az európai szárazföldről visszatért Angliába. A német csapatok nyomása következtében a visszatérés nagyon gyors ütemben folyt le. Képünkön az angol hadsereg által visszahagyott hadianyagot látjuk.

Kalotaszegi ifjúság.

A Kolozsvártól nyugatra elterülő részen lakik Kalotaszeg népe. Fejlett háziiparokról és szép népviseletükről híresek. Képünkön cordaszentlászlói lányokat és legényeket mutatunk be.

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

F. J. A dáliaikat nagyon jól lehet magról is nevelni. Természetesen a magról nevelt dáliaik nem minden esetben lesznek olyan színűek, mint amilyen tövekről szedtük azokat. A virágok beporzása alkalmával ugyanis keresztesodás következik be, amely után az utódok színében jelentkezik. Magról nevelve mindenesetre nagyon szép, tarka dália csoportokat nevelhet.

M. O. A nyers szójababban 17 százalékos olaj és 35 százalékos fehérje van. Tehát rendkívül értékes takarmány. Rendszeresen az olaj kisajtolása után szokták takarmányozásra felhasználni. A kisajtolt szója 50 százalékos fehérjét tartalmaz.

SZERKESZTŐI ÜZENET

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

Dr. M. K. Nagysármás, V. I. Szalárd, S. Gy. Avasfelsőfalva, S. Zs. Csikszépviz, R. M. Érkörtvélyes.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Megbízottaink a következő megyékben levő hátrálékos előfizetőinket keresik fel. Török István Kolozs megyének mezősegi járásait, továbbá Szolnok-Doboka megye szamosújvári, páncélcsehi és kékesi járásait, Vinczeffly Sándor Háromszék megyének sepsiszentgyörgyi, baróti és kovásznai járásait. Felkérjük azon előfizetőinket, akik a fentemlített körzetekben laktak, szíveskedjenek hátrálékaikat, valamint a f. évi díjat is kifizetni megbízottainknak szabályszerű nyugta ellenében. Ismételten figyelmeztetjük azon nagyobb hátrálékosokat, akikhez közelebbről postautalványon felszólítást küldtünk, szíveskedjenek a feltüntetett összeget rövid időn belül beküldeni kiadóhivatalunkhoz, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk részükre lapunk küldését megszüntetni.

Cs. F. Borosjenő. A méhtenyésztés vezérfonala című könyvet a Minerva R. T. még f. év ápr. 30-án elküldte. Kérjük a könyv felől a postán érdeklődni.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Pankotáról: Ü. J. 150, Dr. A. G. 150, B. K. 125 és Sch. K. 150, S. A. Mezőzáh 150, K. L. Hosszumező 150, N. I. K.-é Gelence 85, Sz. Á. Csikvaesáresi 155, E. I. Körösbánya 150, K. I. Simonifalva 120, L. B. Nagyvárad 190, kért

könyvek elküldve, M. J. Asszonyvásár 155, M. S. P. Árpád 150, K. F. Tornya 155, D. T. Óbesenyő 150, K. M. Magyar-sáros 150, I. D. és Ifj. F. S. Nagyajta 155-155, K. K. Vulkán 155, K. L. Brád 155, T. J. Aninoasza 155, R. J. Felsőtelek 155, G. J. Verdea 95, J. B. Tusnád 155, I. L. Gy-é Csikszépvíz 130, B. Á. Gyergyószentmiklós 155, Z. I. Világos 155, B. J. A. Csikcsatószege 85, K. D. Vulkán 155, K. I. Bunyaszekszárd 155, B. F. Hagymáslápos 305, B. D. Csikszenttamás 85, P. Gy. Brassó, 175, V. F. Abrudbánya 305, K. M. Tatrang 155, K. I. Bodófalva 155, A. S. Bükkfalva 150, r 1941. aug. 1-ig, O. S. Szunyogd 150 Lejt (1940. II. 1-ig).

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lejt. Legkisebb hirdetés 50 lejt. Állás-keresők részére 20 szóig 40 lejt. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lejt. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelígs leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyanígy az érdeklődésre is csak ugyancsak választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Eladó 360 négyzetméter 18-as prima horgonyozott tető-bádóg. Bagossy Sándornál, Ghiara-Erdőgyarak, jud. Bihar.

42 éves szerény igényű özvegy-asszony sürgősen házvezetőnői állást keres, legszívesebben plebánián, vagy magános idősebb úr mellett. Özv. Nagyné, Târgu-Mureș-Marosvásárhely, Str. Saguna 6.

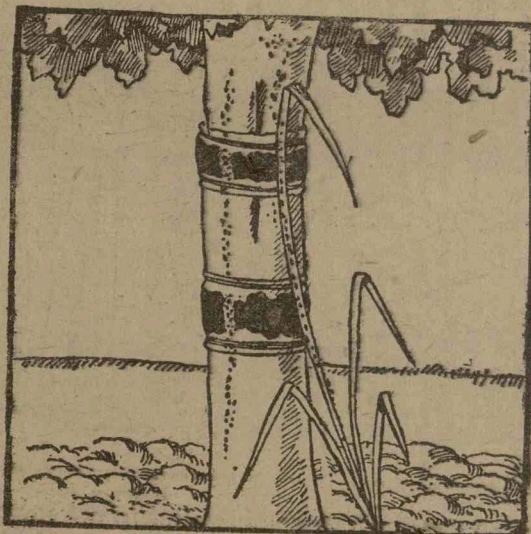
Tanuld meg!

Az eszes hangyák.

Nagyon sokszor előfordul, hogy a leggondosabban felrakott hernyóenyv gyűrűn is áthatolnak a hangyák a gyümölcsstermelők legnagyobb bosszuságára. A hangyák valóságos ápolói és védői a levéltetveknek, melyek hibetetlen károkat okoznak a gyümölcsösökben.

Ha a fa kérge nem sima, hanem barázdás, töltsük ki a barázdák közötti részt agyagos tapasztással és így a papiros alatt nem marad annyi hézag, amin felmehessenek a hangyák. Egyik olvasónk érdekes esetet ír le.

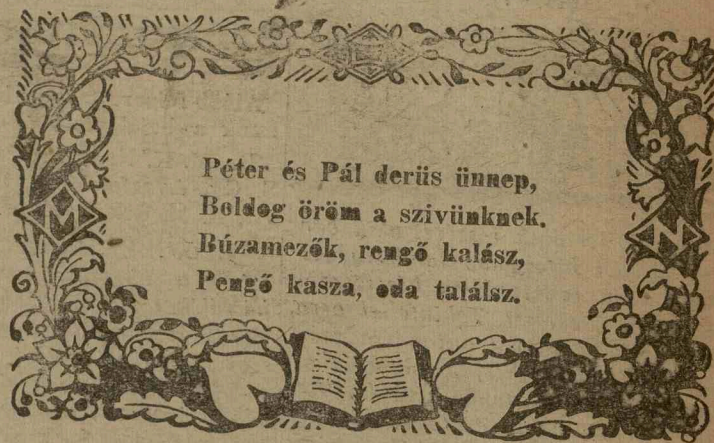
Elkerülte a figyelmét, hogy az egyik hernyó enyvegűrű nem fekdhetik jól a fa törzséhez, mivel egy mélyedés volt a kérgen és a fán csak úgy hemzsegték a hangyák. Ez alá a gyűrű alá még egy gyűrűt tett fel és mégis voltak hangyák a fán. Hosszas vizsgálódás után vette észre, hogy egy hosszabb fű féle, ami a tányérozás után az esős időjárástól új életet kapott, a szél bajtásától beleragadt a hernyó enyvebe és ezen mint egy hídon járkáltak a hangyák. (A fa alacsony törzsű volt.)

Lapunk gazdasági szakértője olyan esetet is megfigyelt, hogy finom föld rögökből hidat építettek a hangyák a hernyó enyven keresztül és ezeken közlekedtek. Képünk mind a két esetet feltünteti.

A címzés helye:

Dr. BALOGH ERNŐ urnak
tanár
CLUJ Str. Elisabeta 6

Péter és Pál derüs ünnep,
Boldog öröm a szíviünknek,
Búzamezők, rengő kalászs,
Pengő kasza, éda találsz.

Csigák irtása a kertből.

Igen hathatós szer a kerti csigák irtására, ha azokon a helyeken, ahol a csigák fellépnek, frissen hámozott fűzfavesszőt szórunk szét. Rövid idő múlva, gyakran már néhány perc múlva a vesszők egészen el lesznek lepve a csigáktól, melyeket aztán gyorsan valamely edénybe kell dobni. Ha ezt az eljárást gyakran ismétljük, úgy csakhamar megtisztul a hely a csigáktól. A csigák különben jó táplálékul szolgálnak a baromfiaknak.

Piszkes szalmagyékények tisztítása.

Egy maroknyi kenyhasót meleg vízben feloldunk, a szalmagyékényt jól kiporoljuk, aztán cirókefét sósvízben mártva, ezzel erősen lekeféljük a gyékényt, mely oly tiszta lesz, mint új korában volt.

Biztos szer a tintafolt eltávolítására.

A legbiztosabban fehéreneműből a következő módon távolíthatjuk el a tintafoltot: tiszta szeszhez citromlevet csavarunk. A megsavanyított folyadékban a foltot alaposan kimossuk. A műveletet kétszer-háromszor ismétljük meg, aztán pedig langyos vízben és tiszta hidegvízben mossuk ki a megtisztított anyagot. Ez a legbiztosabb és legegyszerűbb módszer a tintafoltok eltávolítására.

Mely elleni védekezés.

Nyáron virágozik az ökörfarkkóró vasúti töltésen, kőhalmok körül és árnyas hegyoldalokon. Fehér vagy sárga virágai vannak, melyek közül több van egy száron. E virágok erős illatúak és moly ellen kitűnően beváltak. Jobb a kámfornál és naftalinnál. Előnye még, hogy nincs megneki a nevezett anyagok rossz szaga, sőt ellenkezőleg kellemes illatú.

Falusi nyaralás.

— Isten hozta a nagyságos asszonyt, kerüljön beljebb.
— Bémennék szívesen, de nem férk be az ajtón.

Vigyázz magadra!

Nyáron nagy melegben nem szabad felmelegedve vizet inni! Ha valaki felmelegedve vagy megizzadva hideg vizet iszik, könnyen tüdőgyulladást kap és betekig betegeskedhetik az ágyban.

Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. nyomdája Cluj Str. Baron L, Pop 5. — 5544